

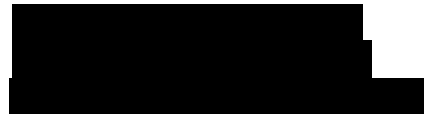
**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 18 квітня 2024 р.

Львів

№ 63/3- рк/к

Долинська міська рада

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), за результатами проведеного дослідження щодо дотримання Долинською міською радою Івано-Франківської області вимог законодавства про захист економічної конкуренції при вирішенні питань розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Долинської територіальної громади,

ВСТАНОВИЛА:

- (1) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які впливають на конкуренцію.
- (2) Долинська міська рада Івано-Франківської області відповідно до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи [REDACTED] (далі – Міська рада).
- (3) Місцезнаходження: [REDACTED].
- (4) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 714-р м. Долина є адміністративним центром Долинської територіальної громади, до складу якої входять Долинська, Белеївська, Великотур'янська, Геринська, Гошівська, Грабівська (Рожнятівський район) Княжолуцька, Лоп'янська (Рожнятівський район), Малотур'янська, Надіївська, Новичківська, Оболонська, Підберезька (м. Болахів), Рахинянська, Солуківська, Тростянецька, Тяпчанська, Яворівська територіальні громади.

- (5) У розумінні статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Долинська міська рада є органом місцевого самоврядування.
- (6) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.
- (7) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 зазначеного закону є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (8) В територіальних межах Долинської територіальної громади повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Міською радою та її виконавчим комітетом.

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (9) Відповідно до статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рішення міської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.
- (10) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (11) Правові та організаційні основи містобудівної діяльності, в тому числі розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності (далі – ТС), встановлюються Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».
- (12) Відповідно до частини четвертої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.
- (13) На виконання зазначеної норми закону, наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068, затверджений Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, який визначає механізм їх розміщення (надалі – Наказ).
- (14) Відповідно до п. 2.1 Наказу, підставою для розміщення ТС є паспорт прив'язки ТС.
- (15) Порядок отримання паспорта прив'язки ТС визначений пунктами 2.2 – 2.7 Наказу.
- (16) Відповідно до п. 2.2 Наказу Замовник, який має намір встановити ТС, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС. До заяви додаються:
 - графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500

- кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості;
- реквізити замовника (найменування/прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)/місцезнаходження ТС/контактна інформація) та напрям підприємницької діяльності.
- (17) Про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом десяти робочих днів з дня отримання відповідного комплексу документів або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС. (п. 2.5 Наказу).
- (18) Згідно з п. 2.6 Наказу, для оформлення паспорта прив'язки ТС замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС, до якої додаються:
- схема розміщення ТС;
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, який має у своєму складі архітектора, що має кваліфікаційний сертифікат, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
 - технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.
- (19) Паспорт прив'язки ТС надається органом з питань містобудування та архітектури протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви (п. 2.7 Наказу).
- (20) Продовження строку дії паспорта прив'язки ТС здійснюється за заявою замовника, шляхом зазначення нової дати, підпису та печатки у паспорті прив'язки ТС органом з питань містобудування та архітектури виконавчого органу відповідної ради, районної державної адміністрації (п. 2.18 Наказу).
- (21) Пунктом 2.14 Наказу передбачено, що Паспорт прив'язки ТС не надається за умов:
- подання неповного пакета документів, визначених пунктом 2.6 Наказу;
 - подання недостовірних відомостей, зазначених у пункті 2.6 Наказу.
- (22) Ненадання паспорта прив'язки з інших підстав не допускається.
- (23) Відповідно до роз'яснень Мінрегіонбуду від 12.04.2017 №7/14-3939, Наказ є обов'язковим для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами. Чинним законодавством не передбачено розроблення та затвердження альтернативних порядків розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.
- (24) Відповідно до викладеного, органи місцевого самоврядування повинні неухильно дотримуватись норм та вимог, встановлених Наказом.

2. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (25) З метою всебічного та об'єктивного проведення дослідження Відділення надіслало Долинській міській раді вимогу про надання інформації від 21.02.2024 № 63-02/532, відповідь на яку отримано листами від 11.03.2024 № 03/05-13/1039 (вх. від 13.03.2024 № 63-01/629) та від 19.03.2024 № 03/05-13/1039 (вх. № 63-01/692 від 02.07.2024).
- (26) За результатами аналізу отриманої інформації встановлено таке.

- (27) Підприємницьку діяльність у ТС на території Долинської міської ради станом на 01.01.2022 здійснювали 96 суб'єктів господарювання, станом на 01.01.2023 – 154 суб'єктів господарювання, станом на 01.01.2024 – 191 суб'єкт господарювання.
- (28) Узагальнена інформація щодо видачі паспортів прив'язки ТС наведена в Таблиці 1.

Таблиця 1

№ з/п	Показник	2022 рік	2023 рік
1	Отримано заяв на видачу паспорта прив'язки ТС	65	43
2	Кількість виданих паспортів прив'язки ТС	65	43
3	Кількість відмов у видачі паспорта прив'язки ТС	0	0
4	Кількість паспортів прив'язки ТС, строк дії яких продовжено	7	8
5	Кількість відмов у продовженні строку дії паспорта прив'язки ТС	0	1

- (29) Як зазначила Долинська міська рада, видача, продовження строку дії паспортів прив'язки ТС здійснюється відповідно до Наказу через Центр надання адміністративних послуг Долинської міської ради (далі – ЦНАП).
- (30) Рішенням виконавчого комітету Долинської міської ради (далі – Виконком) від 13.10.2020. №125 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг» затверджені інформаційні картки послуг «Видання дозволу на розміщення тимчасової споруди», «Оформлення паспорта прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності», «Продовження строку дії паспорта прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності».
- (31) Згідно з інформаційною карткою послуги «Видання дозволу на розміщення тимчасової споруди» для отримання дозволу на розміщення тимчасової споруди (далі – Дозвіл) замовник звертається до ЦНАП із заявою, до якої додає:
- копію свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця;
 - копію документа, що засвідчує право власності або користування земельною ділянкою, або договір суперфіцію (за наявності);
 - графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості.
- (32) Відділ архітектури та містобудування Долинської міської ради розглядає заяву та додані до неї документи на відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам та, у разі позитивного висновку, готує проект рішення «Про встановлення ТС», який виноситься на розгляд Виконкому.
- (33) Протягом 2022 року Виконком прийнято 66 рішень «Про встановлення ТС», у 2023 році прийнято 39 таких рішень.
- (34) Рішеннями Виконкому «Про встановлення ТС» надається дозвіл на встановлення ТС та зазначається про необхідність отримання у відділі архітектури та містобудування паспорта прив'язки ТС.
- (35) Термін надання послуги «Видання дозволу на розміщення тимчасової споруди» згідно з інформаційною карткою становить 30 календарних днів.

- (36) Після отримання Дозволу замовник звертається до відділу архітектури та містобудування із заявою про оформлення паспорту прив'язки ТС, до якої додає перелік документів, передбачених п. 2.6 Наказу.
- (37) Отже, всупереч пункту 2.5 Наказу, згідно з яким орган з питань містобудування та архітектури протягом десяти робочих днів повідомляє замовника про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС містобудівній документації та будівельним нормам, відділ архітектури та містобудування Долинської міської ради передає надані замовником документи для отримання Дозволу на розгляд на Виконкому.
- (38) Зазначене також суперечить пункту 2.13 Наказу, яким передбачено, що при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримувати погодження, не передбачені законом та Наказом.
- (39) Крім того, у разі прийняття Виконкомом рішення про відмову у наданні Дозволу порушуються вимоги пункту 2.14 Наказу, згідно з яким паспорт прив'язки ТС не надається за умов подання неповного пакета документів або подання недостовірних відомостей, зазначених у пункті 2.6 Наказу.
- (40) Таким чином, замовник може подати заяву на отримання паспорта прив'язки ТС тільки після отримання ним Дозволу у вигляді рішення Виконкому, а у разі прийняття Виконкомом рішення про відмову у наданні Дозволу замовник буде позбавлений права отримати паспорт прив'язки ТС навіть у разі відповідності його намірів щодо місця розташування ТС містобудівній документації та будівельним нормам.
- (41) Зазначене вище також суперечить Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (надалі - Закон про дозвільну систему), стаття 1 якого визначає, що дозвільна система у сфері господарської діяльності - сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, державними адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру, переоформленням, видачею дублікатів, анулюванням документів дозвільного характеру.
- (42) За приписами статті 1 Закону про дозвільну систему документ дозвільного характеру - дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді (запис про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.
- (43) Враховуючи зазначене, Дозвіл, що надається суб'єктам господарювання через ЦНАП, є дозвільним документом.
- (44) Статтею 4 Закону про дозвільну систему визначено, що виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються, зокрема, необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види; дозвільний орган, уповноважений видавати документ дозвільного характеру; перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності; перелік та вимоги до документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для одержання документа дозвільного характеру.
- (45) Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» затверджений перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, який не містить такого дозвільного документу як

«дозвіл на розміщення тимчасової споруди», а статтею 1 цього Закону передбачено, що забороняється вимагати від суб'єктів господарювання отримання документів дозвільного характеру, які не внесені до переліку, затвердженого цим Законом.

- (46) Отже, прийняття Виконкомом рішень про надання Дозволу, який є підставою для оформлення паспорту прив'язки ТС, створює не передбачені законодавством бар'єри для здійснення господарської діяльності у тимчасових спорудах, призводить до перевищення визначеного Наказом терміну надання паспорту прив'язки ТС, створює умови для можливих безпідставних відмов у його наданні, внаслідок чого хоча і не усуваються можливості вступу на ринок суб'єктів господарювання, але істотно ускладнюється цей процес.
- (47) Таким чином, внаслідок неправомірних дій органу місцевого самоврядування, конкуренція на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Долинської територіальної громади може обмежуватись.

3. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (48) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.
- (49) Частина друга статті 4 цього ж Закону визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (50) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що регулюють відносини у сфері господарювання та ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (51) Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення умов без впливу зовнішніх чинників, одним з яких є вплив державних органів. За таких умов забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (52) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (53) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.
- (54) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (55) Дії Долинської міської ради, які полягають у прийнятті рішень виконавчого комітету про надання дозволу на розміщення ТС, що суперечить вимогам чинного законодавства, містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50,

частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Долинської територіальної громади.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року №32-р, та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Долинській міській раді ([REDACTED]

[REDACTED]) припинити дії, які полягають у прийнятті рішень виконавчого комітету про надання дозволу на розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності та містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Долинської територіальної громади.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій органів Антимонопольного комітету України у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, розпочате провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Відділення у 2-х місячний строк з дня отримання рекомендацій.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ